

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

ศาสนาเซน

ที่ไปเทศน์ที่กรุงเทพฯคราวนี้ ได้ทองเยอะไปคราวนี้ก็ดี สมกับเจตนาที่เราเร่งทองคำ ทองคำที่ได้เวลานี้ ทองคำ ดอลลาร์ และกฐิน รวมกฐินด้วย ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาทองคำได้ ๑๐ บาท ๗ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๔๖๘ ดอลลาร์ กฐินทองคำได้ ๖ บาท ๔๙ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๑๔ ดอลลาร์ นี่หมายถึงกฐินทองคำในวันที่ ๕ นี้ เงินบาทได้ ๒๗,๘๐๐ หรือทองคำและดอลลาร์ที่ได้เพิ่มหลังมอบเข้าคลังหลวงแล้ววันที่ ๒๖ สิงหาคม ทองคำได้ ๓๐๑ กิโล ๔ บาท ๗ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๙๐,๙๘๑ ดอลลาร์ รวมทองคำที่ได้แล้วทั้งหมด ๘,๐๒๖ กิโล ยังขาดอยู่อีก ๑,๙๗๔ กิโลจะครบจำนวน ๑๐ ตัน รวมดอลลาร์ที่ได้แล้วทั้งหมด ๘,๓๙๐,๙๘๑ ดอลลาร์ ยังขาดอยู่อีก ๑,๖๐๙,๐๑๙ ดอลลาร์ จะครบจำนวน ๑๐ ล้านดอลลาร์

รวมกฐินช่วยชาติที่ได้แล้ว ทองคำได้ ๒ กิโล ๖๓ บาท ๑ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๕,๓๘๗ ดอลลาร์ เงินบาทได้ ๑,๒๘๘,๕๖๗ บาท จะให้มันแน่นก็ไม่น่าค่อยแน่นอะนี่ยะ แต่ไม่แน่นมันก็อยู่ในวงนี้ จะเป็นอื่นไปไม่ได้หลวงตาชี้นิ้วเลย ว่ามันพุดง่าย ๆ คือไม่ไปแผนกนั้นก็มาแผนกนี้ เท่านั้นเอง ให้ออกที่อื่นไม่ออก เพราะอย่างนี้เราเด็ดขาดมากนะ

เพราะฉะนั้นเงินเราจึงกล้าพูดชี้นิ้วได้เลยว่า เงินที่พี่น้องทั้งหลายบริจาคผ่านเรามานี้ แม้แต่บาทหนึ่งเราไม่เคยแตะเลย ที่จะเป็นเรื่องของเราเป็นทุจริตมัวหมองอย่างนี้ไม่มีเลย จะจ่ายมากจ่ายน้อยไปทางไหนเป็นเรื่องของเราพิจารณาเรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรแล้ว เอาจ่าย ๆ นี้เรียกว่าบริสุทธิแล้วใช้ไหมล่ะ เพราะส่วนรวมทั่วประเทศ แล้วแต่มันจำเป็นจะแยกไปทางไหน ๆ เพราะมันมาทุกด้านทุกทางที่จะแยก ดังที่เห็นกันนั่นแหละ เป็นอย่างนั้นตลอดมา ส่วนเราที่จะมาแตะต้อง โอ้ยไม่ ก็ความเมตตาความหวังใยชาติไทยถึงร่องไถ้ มันจะมายุงอะไรกับเงินเพียงหนึ่งบาทเข้าใจไหมล่ะ ยังอยากได้มากเข้าไปกว่านี้อีก

นี่ก็กำลังกวนพี่น้องทั้งหลายอยู่ที่นี่ กวนเข้ามาใส่ไม่ได้กวนไปไหนนะ เราจึงว่าเรานี้ บริสุทธิทุกสัต์ทุกส่วนเราพูดจริง ๆ เหมือนกับหัวใจของเราที่ว่ามันแหละ ไม่ได้แปลกจากนี้ไปเลยเพราะออกจากนี้ไปใช้ทุกอย่าง อะไรชั่วธรรมแล้วจะไม่ผ่านเลยนะ ไม่ข้ามเป็นอันตราย ถ้าอะไรเป็นธรรมเรียบร้อยแล้วโล่งมากโล่งน้อยจะออกตามนั้น ๆ กำหนดพิจารณาทุกอย่าง ๆ แล้วออกตามนั้น ๆ เรื่อย ๆ เลย ถ้าอะไรมาผ่านแล้วไม่ออก ต้องพิจารณา ปิด

ออกเลยอันนี้ชัดไม่เอา ไม่ทำ นั่น โลงตรงไหน ๆ แล้วออกตรงนั้น ๆ เรื่อยมาตั้งแต่เริ่มช่วยชาติบ้านเมืองของเรา เพราะเราช่วยด้วยความเป็นธรรมล้วน ๆ จริง ๆ

จึงว่าเป็นประวัติศาสตร์ได้ในการช่วยชาติสำหรับเราเอง ในความบริสุทธิ์เป็นประวัติศาสตร์ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์เลย นี่ละธรรมเข้าที่ไหน ให้พี่น้องทั้งหลายทราบว่ธรรมเข้าที่ไหนเป็นอย่างนั้นละ แจ้งขาวดาวกระจ่างไปหมด ไม่มีมัวหมองมืดตื้อเลย ธรรมเข้าที่ไหนสะอาดไปเรื่อย กระจ่างไปเรื่อยอย่างนี้ ธรรมจึงแยกจากโลกไม่ได้ ถ้าโลกยังมีความหวังยังมีความหมายอยู่ แล้วต้องมีธรรมเข้าแทรกเสมอ กิเลสมีแต่ทำลายทำเดี๋ยว ที่จะเสริมไม่มี ธรรมนี้มีแต่เสริมทำเดี๋ยว ทำลายไม่มี นี่ละมันแก้กันร้อยทั้งร้อยสวนทางกิเลสกองทำลาย ธรรมะกองปราบปรามชะล้าง เป็นอย่างนั้น

เราดูในจิตเราก็รู้ เอาจิตนี้ออกกางได้หมดเลย จิตมัวหมองมืดตื้อมากขนาดไหน ไม่รู้บุญรู้บาปคนเรา ทำได้ทุกอย่าง จึงให้ชื่อกันว่าหน้าด้าน คือจิตมันด้านเสียพอ มันไม่รู้บุญรู้บาปอะไร คนเช่นนี้ไปที่ไหนขวางโลก ทับโลก เข้าสมาคมใดก็เหมือนกัน ถ้าหอบกิเลสไปด้วยเป็นอย่างนั้น เท่ากับหอบไฟไปด้วยเผาไปได้หมด ไม่ว่าจะล่าสดล่าแห้งเผาได้ ถ้าธรรมไปที่ไหนเป็นคุณเป็นประโยชน์ไปเรื่อย ๆ พอพูดอย่างนี้เราก็อำระลึกได้ ที่ย้ายคนหนึ่งแกพูด คือเรามาสุพรรณผ่านมานั้น เราเห็นเขาขายแห้วเป็นกระป๋อง ๆ เป็นแถว แล้วมียายแก่คนหนึ่งดูแก่ นั่งอยู่คนเดียว ขายแห้วกระป๋อง ๆ

เราก็คิดสงสัยแก ขายแห้วก็ไม่เห็นมีใครไปซื้อ เลยเข้าไปซื้อแห้ว นี่ซื้อด้วยความสงสารนะ เราจะเอามาทำอะไรแห้วมันเต็มท้องอยู่นี้ ราคาเลยแห้วไปมากขนาดไหน เลยจอดรดซื้อแห้ว เอาหลายกระป๋องนะ พอเสร็จแล้วก็จ่ายเงิน ให้แกคิด แกจะคิดเป็นไหม คิดเงิน ทดลองดู แกคิด คิดแล้วก็จ่ายให้แกตามนั้นละนะ “แน่นอนแล้วเหอ” “แน่นอน” แกว่า “ไม่ผิดไม่เพี้ยนไปไหนเหอ” แกก็ยังมีฉลาดอยู่ “คิดว่าไม่ผิด” คิดว่า ข้อแม่ของแกมีทางออก เราก็อำระให้แกแล้ว เรื่องทอนเรื่องอะไรไม่ให้ทอน ให้หมดเต็มร้อย ไบละร้อย ๆ ให้เลย เพราะสงสารมีคนเดียวขายแก่ขายของ

อย่างนั้นแหละไปซื้ออะไรด้วยความสงสารนะ พอไปแล้วเราไม่สนิทใจ พอขึ้นรถก้าวรถไปแล้ว ลองคิดใหม่ซิบบอกคนขับรถ พอไปแล้วให้คิดใหม่ คิดไป จะได้ถึง ๑๐ กว่า กิโลละมั้งกว่าจะคิดอันนี้เรียบร้อยนะ ออกรถไปแล้วก็เริ่มให้คิด ว่านั่นเถอะ เพราะมันมีพยานอยู่ที่นี่ คือกระป๋องหนึ่งเท่าไร ๆ ก็คิด แกคิดเงินเท่านั้น ทีนี้เรามาคิดตามนี้ ที่แกเอาไปนั้นมันขาดไป ๒๐ กว่าบาท ไม่ได้กลับคืนมา เอาเงินคืนไปให้แก ๒๐ บาท เวลาไปให้เป็นร้อยเลย เรามาจอดรด “นี่ยาคิดว่าถูกแล้วมันไม่ถูกนะ มันขาดไปเท่านั้น ๆ นี่เอาคืน

มาให้” แยกมือสาธุขึ้นนะ โอ๊ย ไม่เคยเห็นพระอย่างนี้ ไปจนเจียบแล้ว ยังกลับมาเอาเงินมาให้อีก ไม่เคยเห็นพระอย่างนี้ สาธุ เราก็เลยไม่ลืมนะ

นี่เห็นใหม่ละน้ำใจมีคุณค่ามาก เย็นใจขนาดไหนนะ เงินไม่ได้มีคุณค่าอะไร น้ำใจเป็นสำคัญมาก ยีนอะไร ๆ ให้กันอย่างนี้เงินเท่านี้ น้ำใจสูงขึ้นเท่านั้น ๆ นี่แหละอำนาจแห่งทาน จึงไม่มีใครกินพระพุทเจ้า เรื่องความเสียสละเป็นเรื่องประสานโลกให้สนิทสนมกัน ให้ตายใจต่อกัน ไม่ถือสีถือสา กัน ถ้าลงมีการเสียสละ มีการให้อภัยกันแล้วไปเข้าได้ทุกแห่ง นี่อำนาจแห่งทาน ของเล่นเมื่อไร ความตระหนี่มันเอาความดีมาให้ที่ไหน ใส่เงินไปเต็มกระเป๋าแบกไปมันก็นักบ่เจ้าของเฉย ๆ ผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากเงินที่แบกไปนี้ไม่มี มีแต่ความหนัก

เวลาแจกออกไปที่ไหน แจกน้ำใจ ๆ แสดงออกไปนี้ดีใจทั่วหน้ากันหมด คุณค่าแสดงจากเงินที่ออกไปในกระเป๋า อยู่ข้างในนี้ไม่มีอะไร ไม่มีคุณค่า พอออกไปเท่านั้นกระจายเป็นคุณค่าไปหมด ดีอกดีใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส เจ้าของผู้ให้ก็ร่มเย็นเป็นสุข เพราะให้ด้วยความบริสุทธิ์ใจ และให้ด้วยความสงสาร หรือให้ด้วยความเลื่อมใสเคารพบูชา หลายด้านการให้ แต่ยังไม่ถึงกับเรื่องน้ำใจที่มีความยินดีรับกันนี้ ผู้รับมีความยินดีมากที่สุด ยิ่งเป็นคนทุกข์คนจนแล้วยกมือแล้วยกมือเล่า นี่ละเงินเพียงเท่านี้ แต่น้ำใจมีมาก นั่นเขาก็ไม่ลืมนะ ได้ไปแล้ว เงินเราก็ให้ไปแล้ว เราไม่คำนึงคำนวณ แต่เขาจะไม่ลืมนะ เงินทองข้าวของที่ได้ให้มากให้น้อย นี่อำนาจแห่งการให้ทาน

คนมีการเสียสละ มีความเมตตา เห็นอกเห็นใจกัน ไปที่ไหนกว้างขวางเบิกบานไปหมดนะ ผิดกันมากกับคนตระหนี่ถี่เหนียวเห็นแก่ตัว คอยเอารัดเอาเปรียบเพื่อนฝูงตลอดเวลา คนคนนั้นสร้างชวากสร้างหนาม สร้างพินสร้างไฟ สกตลัดกันตัวเอง เพื่อนฝูงก็เข้าไม่ติดเพราะร้อน ทางเดินของตัวเองก็ตีบตัน เพราะความตระหนี่ถี่เหนียวมันปิดไว้ ๆ ไปที่ไหนแทนที่จะมีความสมบูรณ์พูนผลเหมือนเพื่อนฝูงของเขาที่มีความรุ่งเรือง กลับคับแคบตีบตัน อดอยากขาดแคลนนะ ต่างกันมากนะ อำนาจแห่งการให้ทานกับความตระหนี่ถี่เหนียวต่างกันมาก ไปที่ไหนไม่อดอยากขาดแคลน ในโลกนี้ไปไหนกว้างไปตลอด คนมีนิสัยกว้างขวาง กับคนตระหนี่ถี่เหนียวมันก็เป็นอย่างว่า สวนทางกัน

นอกจากนี้แล้วอยู่ในโลกนี้ก็กว้างภายในใจ ไปโลกหน้าก็อีกแหละ สมบัติทิพย์จะเคลื่อนอยู่บนสวรรค์ สวรรค์ชั้นใดที่ควรแก่ผู้ทำบุญให้ทานชั้นใด ๆ แล้ว สวรรค์ชั้นนั้น ๆ จะเคลื่อนไปด้วยทาน สมบัติทิพย์ ๆ ไม่ขึ้นอยู่กับที่แจ้งที่ลับ ขึ้นอยู่กับการเสียสละ ด้วยเจตนาที่เปิดรับแล้วด้วยความไม่มีคำว่าลับ เปิดรับแล้วแจ้งขาว ไปไหนไม่อดอยากขาด

แคลน อำนาจแห่งการให้ทาน นอกจากนั้นอยู่กับสถานที่ใดก็เป็นเครื่องสมานกันได้หมด การให้ทานเป็นเครื่องสมานน้ำใจกัน สนธิตายใจกัน ฝากเป็นฝากตายต่อกันได้ การเสียสละ การให้ทานไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย

เพราะฉะนั้นพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ ไม่เคยเว้นเลยว่าจะไม่ยกทานเป็นที่หนึ่ง ทานนี้ขึ้นเป็นที่หนึ่งของโพธิสัตว์ทั้งหลายที่จะเป็นพระพุทธเจ้าขึ้นมา ยกทานบารมีขึ้นเลย เป็นนักเสียสละสุดยอด ว่างั้น ที่นี้เวลาผลได้มาก็แบบสุดยอด ๆ เหมือนกัน ไปที่ไหน ก็เลื่อนด้วยไทยทาน ไม่มีคำว่าอดอยากขาดแคลน อำนาจแห่งการให้ทานจึงไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย ใจที่ลับที่แจ่มใครจะเห็นไม่เห็นอย่าเอามาคิด เรื่องนี้เรื่องกิเลส มันฉก มันลัก มันขโมยได้ก็เพราะมันหาที่ลับที่แจ่มใช้ไหม มันทำได้ทุกอย่างก็ได้ ขโมย คนชั่ว แต่คนดีนี้ ไม่ว่าที่ลับที่แจ่มไม่ทำของไม่ดี เอ้าการให้ การทำความดีไม่มีที่ลับที่แจ่มทำได้หมด นี่ความดีมันเป็นอย่างงั้นนะ ความดีคนดีต่างกัน

พูดถึงเรื่องอะไรมันถึงมาเรื่องการให้ทาน เรื่องยายสุพรรณ แกยกมือสาธุ ไม่เคยเห็นพระอย่างนี้ว่างั้น ไปหายเจียบไปเลยยังกลับคืนมา แกสาธุ เราก็งงไม่ลืมนะ ก็คือความเมตตาของเรา เราไม่แน่ใจกับแก แกจะคิดเงินถูกหรือไม่ถูก เราก็งงให้แกคิด ครั้นคิดแล้วแกก็ยังมีข้ออันหนึ่งอยู่ ถูกต้องไหมละ คิดว่าถูกอยู่ ครั้นไปมันก็ผิด จะมาว่าแกก็ไม่ได้ เพราะแกคิดว่าถูก มันผิดก็ได้ใช้ไหมละ ถ้าว่าถูกเหมือนกับว่ารับรองยืนยัน เวลามันผิดมา แกก็มีโทษใช้ไหม นี่แกคิดว่าถูก แกก็มีทางออก เราเอามาคิดหมดนะเรื่องเหล่านี้ มันมีทางออกทางเข้าอยู่

ชาวพุทธเราก็คือเป็นอย่างนี้ พื้นฐานแห่งชาวพุทธคือมีการเสียสละ มีความเห็นอกเห็นใจกัน ไปที่ไหนไม่อดอยากขาดแคลน สงเคราะห์สงหากันได้ด้วยน้ำใจ ๆ ไปที่ไหนสมานสามัคคีกันได้หมดอำนาจแห่งการให้ทาน ไม่เย่อหยิ่งจองหอง ไม่ถือตนถือตัว ถือพรรคถือพวก ถือภาค อันนี้เป็นมหากษัตริย์ทำลาย เอาทางนี้ให้แน่นตีทางนั้นให้แหลกในขณะที่เดียวกัน เห็นแก่ตัว มัดของตัวให้แน่น ตีคนอื่น เห็นแก่พรรคแก่พวกของตัวเอง มัดพรรคพวกของตัวเองให้แน่น จะตีพรรคพวกทั้งหลายคนจำนวนมากให้เสียไป ๆ นี่มันเป็นอย่างงั้นนะ อ้าว ยกตัวอย่างอีก เอาภาคของตัวเอง ตีภาคทั้งหลายทั่วประเทศให้แตกไปหมด นั่นมันเป็นเรื่องเล่นเมื่อไร เป็นภัย ๆ

เพราะฉะนั้นจึงอย่านำมาทำลายชาติของตน ซึ่งเป็นส่วนรวมอันใหญ่โต จะแน่นหนา มันคงด้วยส่วนรวมแน่นหนานี้แหละ ไม่ใช่มีแต่คนจำนวนมากแต่มีแต่ระหองระแหง แหวกแนวทะเลาะเบาะแว้งเพราะความเห็นแก่ตัว ๆ มากเท่าไรก็เป็นไฟเผาทั้งโลก ถ้ามีความ

เมตตาสงสารซึ่งกันและกัน และมีความสงเคราะห์สงหาเห็นอกเห็นใจกันแล้ว กว้างขนาดไหนสมานกันได้หมดเลย เห็นไหมแม่น้ำมหาสมุทรมันแตกสามัคคีกันไหม ไม่มีแม่น้ำมหาสมุทรแตกสามัคคีจากน้ำทั้งหลายที่ไหลรวมเข้าไปๆ แม่น้ำมหาสมุทรเก็บน้ำได้หมดรวมตัวเป็นแม่น้ำมหาสมุทร ไม่มีแตกร้าง แม่น้ำมหาสมุทรไม่แตก

น้ำใจของคนที่มีเมตตาเท่ากับน้ำมหาสมุทรครอบไว้แล้วเข้ากันได้หมด ไม่มีอะไรทำลายกันเลยละ เรื่องความเมตตา ความสงเคราะห์สงหา การเสียสละ นี่เท่ากับน้ำมหาสมุทรกว้างที่สุดไม่มีอะไรทำลายได้ละ อะไรจะไปเกินพระพุทธเจ้าทรงพิจารณาเรียบร้อย ๆ ทุกอย่าง แล้วแสดงมาเป็นทางเดินของโลก สอนโลกให้ก้าวเดินตามนั้น จึงไม่ผิด ท่านเรียกว่าสุวากุขาโต ภควตา ธมฺโม แต่เราตัดออกมาย่อ ๆ ว่า สุวากุขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้ว นั่น ตรัสไว้ชอบทุกอย่างไม่ว่าจะธรรมชั้นใด ๆ แสดงไว้เรียบร้อยด้วยสุวากุขาตธรรม ถูกต้องทั้งนั้น ๆ โลกจึงชุ่มเย็น

นี่เมืองไทยของเราโอนเอนมากก็เห็นกันชัดเจน เวลานี้ก็ค่อยหนักแน่นขึ้นมา หนักแน่นขึ้นมาดี ทางโลกก็ช่วยกัน ทางธรรมก็ช่วยกัน ต่างคนต่างแยกไป หมุนไปทางไหนก็เป็นมงคล ทางโลกก็ชื่นใจ ทางธรรมก็ชื่นใจ แล้วทุกสิ่งทุกอย่างด้านวัตถุก็ค่อยแน่นหนามั่นคง ด้านธรรมภายในใจก็ค่อยรู้จักเหตุจักผล รู้จักต้นจักปลาย รู้จักผิดจักถูก พยายามแก้ไขตัดแปลงตนเองไปคนละแฉ่งละมุมก็ดีขึ้นโดยลำดับ ถ้าไม่มีธรรมเป็นเครื่องตัดแปลงแล้ว เดินนั้นเดินได้เท่านี้ มันเดินลงเหวก็ได้ แน่ มันก็มีเท่านั้นเดินได้แต่เดินลงเหว ถ้าทางเดินไม่มีที่นัดแนะบอกไว้อันนั้นผิดอย่าไป นี่เหมือนว่ารั้วกัน เราก็มัวไปก็ไม่ได้ตกเหว เอ้าไปทางนี้ไปถูกทางนี้เรียกว่าทางธรรม ท่านสอนไว้หมด

อย่างวินัยของพระ วินัยของฆราวาส วินัยของฆราวาสก็คือศีล ศีลอยู่ในฐานะใดที่ควรจะรับศีลได้ เช่นศีลห้า ศีลแปด แน่ ก็ควรให้มีข้อบังคับตนเองเพื่อความดีงาม เป็นมงคลแก่ตนนั้นแหละ ท่านสอนไว้ท่านไม่ได้มาแบ่งปันส่วนจากเรานะ ท่านสอนเราผู้ที่กำลังก้าวเดินอยู่ที่นี่ มันผิดมันพลาดได้ ถูกได้ถ้าไปทางถูก ถ้าไปทางผิดก็ลงเหวลงบ่อได้ เช่นเดียวกัน จึงควรจะมีศีลเป็นเครื่องบังคับตนบ้าง ศีลท่านไม่ได้สอนไว้ให้ต้นไม้ ภูเขา หมู หมา เปิด ไล่อะไรนี้ ท่านสอนไว้เพื่อคน ทำไมคนแท้ ๆ ที่สมควรที่พระพุทธเจ้าจะสอนจะมอบสมบัติอันล้ำค่าให้จึงรับไม่ได้ มันเป็นเพราะอะไร ถ้าไม่เลวกว่าหมู หมา เปิด ไล่ นั้นมันจะลงจุดนั้นนะ

หมู หมา เปิด ไล่ เขาเป็นสัตว์ต่ำช้าเลวทราม เขาไม่รู้จักศีลจักธรรม เขาไม่รักศีลรักธรรมก็ถูกต้องแล้วไม่มีใครถือสาเขา แต่พวกเรานี้รู้ศีลรู้ธรรม รู้ดี รู้ชั่ว ทำไมไม่สนใจ

ปฏิบัติรักษากันบ้าง มันก็เร็วกว่าหมู หมา เป็ด ไก่ละซี มันก็ลงจุดนั้น ถ้าเราไม่ยกเลวกก็ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติตัวให้ดี ความเป็นสิริมงคลก็มีแก่พวกเราทั้งหลาย ศาสนาใดที่จะเสมอเหมือนศาสนาพระพุทธเจ้า ได้พูดแล้วนะเต็มเม็ดเต็มหน่วย ได้พิจารณาเต็มสัดเต็มส่วนแล้ว หาทางต้องติไม่ได้เลย ธรรมพระพุทธเจ้าไม่ว่าธรรมชั้นใด ๆ ก็มันเดินตามรอยกันไป

รอยศาสตารอยใหญ่ รอยหนูนันรอยเล็กก็ตามแต่มันเดินไปตามทางสายเดียวกัน ใช้ใหม่ละเข้าใจใหม่ มันก็เห็นด้วยกันละซี ไม่เห็นมาก ตาหนูตาเล็ก ตาข้างตาใหญ่ มันก็เห็นเต็มกำลังของหนู แล้วสุดท้ายก็มารวมเป็นพยานกันได้เข้าใจใหม่ละ นี่ละสำคัญอยู่ตรงนี้ เราก็อพยายามเดินตามพระพุทธเจ้าซี เราเป็นหนูก็เดินตามกำลังของหนูซี มันก็ได้ตามภูมิของหนู ถ้าไม่เดินเลยนี้ตายทิ้งเปล่า ๆ ไม่เกิดประโยชน์อะไรนะ ให้พากันปฏิบัติรักษาดนไม่มีธรรมที่ไหนในโลกนี้เราชี้นิ้วเลย ถ้าพูดถึงเรื่องศาสนาเต็มโลกธาตุ ทั่วโลก โลกมนุษย์เรานี้ศาสนามีอยู่ทุกแห่งทุกหน เหมือนดาสับปะรดเรื่องศาสนา แต่ว่าศาสนาไหนจริงแท้ไหนไม่จริงแท้ไหน ยกกรมเข้ามาแล้วลงจุดเดียวคือพุทธศาสนา บอกได้เลยว่าเท่านั้น

ไม่มีข้อปลีกย่อยว่าศาสนาใดจะมาแข่ง ไม่มี เป็นศาสนาที่ถูกต้องแม่นยำ นำบุคคลให้พ้นจากทุกข์ตั้งแต่พื้น ๆ จนกระทั่งถึงนิพพานได้โดยถ่ายเดียว นอกนั้นเป็นยังงี้ ก็ไม่ได้สอนเพื่อมรรค ผล นิพพาน สอนไปตามอำนาจของกิเลส เพราะผู้สอนศาสนาก็เป็นคลังกิเลส แล้วจะเอาความดีความดี ความเด่น มาสอนแข่งพระพุทธเจ้า แข่งศาสนธรรมพระพุทธเจ้าได้ยังงี้ สอนไปไหนมันก็เป็นวิสัยของกิเลส ไปขนาดไหนก็เป็นวิสัยของกิเลส พาไป ก็ลากสัตว์โลกไปตาม คือโลกที่เขาจับถือศาสนาใด เขาก็ต้องปฏิบัติตามศาสนานั้น ศาสนานั้นสอนผิดถูกประการใดเขาก็ต้องทำตามนั้น แล้วก็รับบาปหากรรมไปตามนั้น เพราะมันไม่ถูก นั้น ส่วนพุทธศาสนานี้ตรงแนวเลย ไม่มีคำว่าผิด

การพูดทั้งนี้เราไม่ได้ประมาทศาสนาใด เอาความผิดถูกมาเทียบกันปึบ นี่จะว่าดูถูกอะไรไม่ดูถูกอะไร อันนี้ธนบัตรปลอมมีเกลื่อนอยู่ที่นี่ อันนี้ธนบัตรจริงเพียงใบเดียว เราจะว่าดูถูกอันนั้นปลอมอันนี้ปลอม ดูถูกแล้วปรับโทษปรับกรรมมันก็ได้ อันนั้นมันปลอมอันนี้มันจริงก็เอาที่มันจริงซีใช้ใหม่ โดยไม่ไปยุ่งกับอันนั้น ไม่ไปปรับโทษปรับกรรมกัน เพราะฉะนั้นการพูดทั้งนี้จึงเป็นเหมือนกับว่า เราไม่ชอบอันนั้น เราเอาอันนี้ เท่านั้นก็พอแล้ว ปฏิบัติตนไปอย่างนั้น นี่พูดถึงเรื่องจริงหรือปลอมมันก็เป็นอย่างนี้ มันปลอมตั้งแต่เรายังไม่ว่า ผลิตขึ้นมาปึบก็ปลอมแล้ว ตำนานี่ไม่ตำหนิมันก็ปลอมของมันแล้ว พูดตามคำสัตย์คำจริงมันจะผิดไปไหน

เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนานี้เลิศเลอสุดยอดแล้วนะ นี่เราพิจารณาเต็มกำลัง ตั้งแต่ออกปฏิบัติมา ที่แรกก็ไม่ค่อยเท่าไร ก็มีแต่เดินตามพิจารณาตามพระพุทธเจ้า เพื่อ ละเพื่อถอนกิเลสมากน้อยภายในใจ ตั้งแต่มันมีติดอยู่นั่น มีติดที่ว่ามีติดขั้นผู้ปฏิบัติ ขึ้น ไปร้องให้อยู่บนภูเขา ฟังซิ สู้อกิเลสไม่ได้ น้ำตาาร่วงๆ เราไม่ลืมนะ

อะไรก็ตาม ตีก็ตาม ชั่วก็ตาม ถ้างถึงใจ เราไม่ค่อยจะเหมือนใครง่าย ๆ ในโลก ปัจจุบันนี้ว้างๆ อย่างนั้นก็ไม่ได้ คือจิตนี้มันจริงจังทุกอย่าง ว่าอะไรแล้วขาดสะบั้นไปเลยๆ แล้วพิจารณาทุกอย่างลงแล้วขาดไปเลย ไม่ได้พล่ามพลิม ๆ แบบเอาตามใจชอบ เราชอบใจ ยังไงเราก็จะเอาอย่างนั้น ไม่ได้ นี่ไม่เอา ต้องเอาความถูกต้องเป็นเกณฑ์ ถ้าความถูกต้องลง จุดไหนบึ้งเลยๆ นี่เป็นอย่างนี้ คำสอนพระพุทธเจ้านี้เราปฏิบัติมาตั้งแต่เริ่มแรกมา ค่อย คลี่คลายออก ค่อยชะค่อยล้างออก สิ่งจอมปลอมทั้งหลายซึ่งเป็นของจริงในความรู้สึกของเราที่หลงมัน มันก็ค่อยจางไปๆ ความจริงแท้คือธรรมขั้นที่ใจ พอขั้นที่ใจนิดหนึ่งมันก็รู้ แล้วๆ อ้อ อันนี้จริงอันนั้นปลอม นั่น

มันเหมือนกับธนบัตรเปลี่ยนเป็นธนบัตรปลอม ธนบัตรจริงขึ้นมาอันเดียวเท่านั้น ชนะได้หมดเลย นี่ธรรมก็เหมือนกัน พอขั้นปั๊บมันก็เข้าใจ เห็นโทษสิ่งเหล่านั้นตามขั้นของ ธรรม ธรรมขั้นนี้เห็นโทษกิเลสขั้นนี้ เห็นอกิเลสขั้นนี้ไปโดยลำดับๆ ยิ่งละเอียดเท่าไรยิ่ง เหยียบกิเลส ชำระล้างกิเลสเข้าไปโดยลำดับลำดับา จนกระทั่งไม่มีกิเลสเหลือเลย ว้าง โลงไป หมด ทีนี้จิตดวงนี้ไม่เคยมีอะไรเข้ามาเป็นเรื่องเป็นราว มันก็จับได้ซิว่า ความเป็นเรื่องเป็น ราวมากน้อยนี้ เป็นจากกิเลสทั้งนั้น เมื่อกิเลสสิ้นซากไปแล้วเอาอะไรมาเป็นเรื่องในจิตไม่มี เลย พระอรหันต์จึงไม่มีเรื่อง ไม่มีสมมุติ เรื่องก็คือสมมุตินั่นเองจะเป็นอะไร ท่านหมดโดย สิ้นเชิง

เมื่อถึงขีดของมันแล้ว ออกมาใคร่ครวญพินิจพิจารณา มันหากเป็นของมันเอง ชิม ซาบไปตามธรรมของพระพุทธเจ้า เป็นของมันเองเหมือนกระดาศชิม ความรู้อันนี้มันจะ เหมือนกระดาศชิม ชิมไปหมด ชิมไปๆ หาที่ค้ำไม่ได้เลย ชิมไปตรงไหนมีแต่แม่นยำๆ มันหมอบเลย ขั้นนี้แล้ว ฆ่ากิเลสให้สิ้นซากไปจากใจนี้ก็หมอบพอแล้ว พิจารณาไปตาม กิ่งก้านแขนงมันก็หมอบอีกๆ จึงเรียกว่าเกิดมาชาตินี้พวกเรามีวาสนานะ ถ้าไม่มีวาสนา อย่างไม่รู้ไม่เจอ ว้างนั่นเลย เาหนีทางออกเลยนะ มาสอนท่านทั้งหลายมาโกหกหรือ

เราจวนจะตายเท่าไรยิ่งหนักเข้าๆ ก็เพราะความเมตตาสงสารห่วงใย นุตุลาก ยังจะ มัวคิดอยู่หรือว่าเราดูเราดำ เราอดเราไอ้ ไม่มีในหัวใจเรา มีแต่ความเมตตาแล้วๆ สอน โลก ว้างนั่นเลย ตีหมาเราก็ตีมันตื้อ แต่ไม่ได้ตีให้มันเสีย ตีให้มันตีต่างหาก แล้วทำไมคนจะ

ไม่ดูต่างกันได้เลย ยิ่งต้องการความดียิ่งกว่าหมาไซไซไหม ทำไมจะสอนกันหนักอย่างนั้นไม่ได้ หนักกว่าไอ้ปุ๊กก็ไม่ได้ หรือเราอยากเป็นไอ้ปุ๊กก็หรือ ถ้าสอนหนักมันจะเลยชั้นไอ้ปุ๊กก็ไป ให้สอนเอาชั้นปุ๊กก็นี้เหอ อย่างนั้นเหอ ก็เราไม่ใช่ปุ๊กก็ อาจารย์ก็ไม่ใช่อาจารย์ปุ๊กก็จะไป สอนแบบปุ๊กก็ได้ยังงี้ ไอ้ปุ๊กก็ปฏิบัติตัวแบบปุ๊กก็ก็ไม่ได้เหมือนกัน ให้มันเป็นปุ๊กก็ของมัน นั้นแหละ เราก็เป็นเราของเรา สัตว์ก็เป็นสัตว์ เราเป็นมนุษย์ก็ให้ปฏิบัติตนตามหลักตามชั้น ของมนุษย์นี้ เราจะดีขึ้นไปเรื่อย ๆ นะ

การฝากเป็นฝากตาย ไม่มีที่ไหนเป็นที่เกาะที่ยึด ท่านทั้งหลายให้เข้าใจเอาไว้ว่า สิ่งทั้งหลายที่เคลื่อนไหวในโลกนี้ เป็นที่อาศัยในร่างกายของเราที่มีชีวิตอยู่ เราอาศัยเขา เขาอาศัย เราไม่มีแหละ มีแต่เราอาศัยเขา สิ่งนั้นมี สิ่งนี้มี ได้มาเสียไป วุ่นวายกันอยู่อย่างนี้ตลอด นี้ เป็นโลกทั่วไป แต่เมื่อไม่มีหลักใจ ไม่มีสมบัติของใจ แล้วมันก็อยู่กันชั่วคราวชั่วเกาะกัน เท่านั้น เดี่ยวหลุดมือไป ถ้ามีธรรมภายในใจเรียกว่ามีที่พึ่งทางใจ อันนี้จะหนาแน่นมากทีเดียว อะไรจะขาดตกบกพร่องหรือจะมีสิ่งศรีสุขมากน้อยเพียงไร อันนี้จะอบอุ่น ตลอดเวลา เวลาร่างกายกับใจพรากจากกันปั๊บ ธรรมชาตินั้นเป็นตัวของตัวเองไปเรื่อยเลย สิ่งเหล่านี้ทิ้งเลย ทิ้งร่างกายฉันใด ทิ้งสิ่งเหล่านั้นฉันนั้น โดยหลักธรรมชาติเหมือนกัน

ที่ไม่ทิ้งคืออะไร บาปกับบุญ ทิ้งไม่ได้ ติดแล้ว เพราะฉะนั้นท่านจึงสอนให้ละบาป อย่าเอาเข้ามามันจะติดตามไปเป็นภัยต่อเรา ให้สร้างตั้งแต่ความดีงาม อันนี้เป็นคู่พึ่งเป็น พึ่งตายต่อเราได้ เราจนจะตายเท่าไรยิ่งแน่นหนัก ๆ ลงไป ด้วยความเป็นห่วงบรรดาพี่น้องทั้งหลาย ตั้งแต่ชาติไทยจะจมก็ยังไม่จมนี่ คนจะจมนรกอีก จมลงในชาติไทยแล้วยัง จะไปจมนรกอีกมีอย่างเหอ นั่นซี จึงต้องตั้งทั้งด้านวัตถุ ตั้งทั้งด้านนามธรรมคือจิตใจ ธรรมะเข้าสู่ใจ ให้ได้ประโยชน์ทั้งสองทาง จึงได้ดินได้ดีติดอยู่ทุกวันนี้

เราจะเอาอะไร ที่ดินที่ดีมาเป็นเวลาเท่าไร ที่แสดงตัวอย่างเปิดเผย ให้พี่น้องทั้งหลายทราบ นี้ร่วม ๖ ปีแล้วนะ แล้วเราจะเอาอะไร ในเจตนาของเราแม่เม็ดหินเม็ดทราย เราไม่เคยมีกับสิ่งเหล่านี้ มันอึดตัวเสียพอแล้วตั้งแต่กิเลสขาดสะบั้นลงไป เพราะกิเลสคือ ตัวหิวโหย พอตัวนี้ขาดสะบั้นลงไปอะไรจะมาหิวโหย ธรรมะมีแต่ความพอ เมืองพอคือ นิพพาน หวังเอาอะไร ทำไมถึงติดถึงดินเอนักหนาทั้งบรรดาพี่น้องทั้งหลาย ดีไม่ติดคนทั้งหลายจะว่าเรากวนบ้านกวนเมือง ผู้มันคิดสั้น ๆ ตื้น ๆ มันหาว่ากวนบ้านกวนเมือง มันจะจม ลากมันขึ้นมาอ้างว่ากวนบ้านกวนเมืองอยู่หรือ พิจารณาซิ

ธรรมพระพุทธเจ้านี้เลิศสุดยอดแล้วนะ เอาหัวใจเข้าเป็นพยานกัน ไม่ต้องไปเห็น พระพุทธเจ้าก็ได้ ผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นเห็นเราตถาคต เห็นธรรมเท่านั้นกระจายถึง

พระพุทธเจ้าหมด ฟังซิ ก็เหมือนอย่างที่เรเคยพูด น้ำตกลงมาจากบนฟ้าบีบลงมาในท้อง มหาสมุทรเท่านั้น เป็นน้ำมหาสมุทรไปหมด แม่น้ำคลองไหนก็ตามไหลเข้ามา พอถึง มหาสมุทรเป็นแม่น้ำมหาสมุทรหมด ไปด้วยกันเลย นี่ธรรมพอจำเข้าถึงใจ เท่ากับแม่น้ำ มหาสมุทรทะเลหลวง ผู้ใดบรรลุธรรมปึงเข้าไปก็เป็นอันเดียวกันหมดๆ แล้วถามกันหา อะไร นั่นละที่ว่าท่านไม่ถามพระพุทธเจ้า หรือผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นเราตถาคต เมื่อเห็น ตัวเองๆ บริสุทธิ์ฉันใด เข้าไปธรรมบริสุทธิ์คือธรรมธาตุก็เหมือนกันฉันนั้นกับพระพุทธเจ้า ทั้งหลาย จึงไม่จำเป็นจะต้องไปทูลถามพระพุทธเจ้าเลย

ทั้งๆ ที่แต่ก่อนเรากระวนกระวายอยากเห็นอยากพบพระพุทธเจ้าเป็นองค์เช่นไร ส่วนมากก็คาดหมายต้นเตาเผาหมัดไปอย่างนั้น ยังไม่จริง แล้วก็คาดไป เช่น พุทโธ ธัมโม สังโฆ ตามรอยไป พอไปถึงตัวจริงแล้วถามหารอยหาอะไร พระพุทธเจ้าคือองค์เช่นไร เราก็ จับอยู่นี้แล้วพระพุทธเจ้า คว้าตัวนี้เราจับมันอยู่แล้ว แต่ก่อนเราตามรอยมันมา พอไปถึง ตัวจับตัวมันได้ ไปยุ่งหารอยมันอะไร ก็เป็นอย่างนั้น เมื่อเข้าถึงตัวจริงแล้ว ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นเราตถาคต ตถาคตก็คือธรรมนั่นเอง พูดให้สุดยอดคือธรรมธาตุ คือมหาวิมุตติ มหานิพพาน คือธรรมธาตุ เข้าถึงนั้นแล้วไม่ต้องถามกัน นี่ละของจริงเป็นอย่างนั้น

ที่มีแฝงกันอยู่ก็คือเรื่องศาสนาเซน เราพิจารณาแล้วเราไม่สงสัย ศาสนาเซนก็ เรียกว่าศาสนาพุทธ เราอ่านหมดแล้วเรื่องศาสนาเซน อ่านเต็มกำลังเลย ศาสนานี้ท่าน แสดงถึงธรรมฝ่ายสูง ธรรมชั้นสูง ศาสนาเซนให้ใช้ปัญญาๆ ผู้ที่เป็นเซน ผู้ที่บรรลุธรรม ผ่านเข้าไปจนถึงกับได้ตั้งศาสนาเซนขึ้นมา นั้นผ่านไปแล้ว ก็คือจากพุทธศาสนานั้นเอง พวกนี้ก็มาตั้งอันหนึ่งขึ้นมาเป็นเนื้อหนังของตัวเอง ว่าเป็นศาสนาเซน

ความจริงศาสนาเซน คือภาคปฏิบัติ เอาอย่างนี้เลยให้มันเห็นชัดๆ เทียบกันได้ ทันทิ ภาคปฏิบัติขั้นปัญญา ก้าวเข้าถึงขั้นปัญญาอัตโนมัตติ อะไรๆ จะเป็นปัญญาทั้งหมด มองเห็นอะไร ได้ยินอะไรก็ตาม ไม่เห็นก็ตาม สติปัญญานี้จะก้าวเดินไปตลอดเวลาเป็น อัตโนมัตติ จากนั้นก็บรรลุธรรม พอบรรลุธรรมแล้วเขาเลยเอาสติปัญญาขั้นนี้เป็นศาสนาของเขาไปเสีย เขาหาได้รู้ไม่ว่า ศาสนธรรมชั้นละเอียดนี้มาจากพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าแสดง ศีล สมาธิ ปัญญา เห็นไหม ชั้นศีล สมาธิ ออกจากสมาธิก็ปัญญา ปัญญาปัญญาชั้น ละเอียดเข้าถึงที่ว่าสติปัญญาอัตโนมัตติ แล้วบรรลุธรรมไปเลย

เขาเลยเอาจุดนี้มาเป็นศาสนาของเขา เป็นศาสนาเซน ความจริงเป็นกึ่งก้านของ พุทธศาสนาตอนปลาย ตอนยอดที่จะถึงที่สุด เข้าใจไหม นี่เราพิจารณาแล้ว อ้อ เขาเอาอัน นี้เองไปเป็นศาสนาเซน ก็มันยันกันอยู่นี้ในหัวใจนี้เราจะสงสัยไปไหน เราผ่านมาหมดแล้ว

อันนั้นผ่านไปอีกก่อนก็ตาม เราผ่านที่หลังมันก็เหมือนกันแล้ว แล้วไปเถียงกันทะเลาะกันหาอะไร เข้าใจไหมล่ะ อ้อ อันนี้เองที่ว่าศาสนาเซน คือธรรมะส่วนละเอียดของพระพุทธเจ้าที่จวนจะบรรลุธรรม จนกระทั่งถึงขั้นบรรลุธรรม คือจุดนี้ แล้วเขาเอาจุดนี้เป็นจุดสุดยอดของเขาไปเลย เขาไม่สนใจ เขาไม่ทราบว่าจุดนี้มาจากอะไร มาจากปัญญา มาจากสมาธิ มาจากศีล เข้าไปเรื่อย ๆ เข้าใจหรือล่ะ

นี่เราพิจารณาหายสงสัย อ้อ ศาสนาเซนไปตรงนี้เอง ก็มีสองเท่านั้นที่เชื่อได้อยู่เวลานี้ ตายใจได้เลย แต่ศาสนาเซนใช้ปัญญา ที่นี้ผู้ถือศาสนาเซน ตั้งแต่ ก.ไก่ ก.กา ไปก็ได้ โดดใส่ดอกเตอร์ ดอกเตอร์คือขั้นสติปัญญาอัตโนมัติ ท่านไปถึงขั้นดอกเตอร์แล้วบรรลุธรรม ที่นี้พวกนั้นมาไม่ต้องเรียน ก.ไก่ ก.กา ละ ฟาดใส่ดอกเตอร์เลย มันก็เลยเป็นด็อกหมาไปละซี ผู้ที่ท่านเดินตามนั้น โอ้เราไม่รู้เรื่องจะเอาอันนั้นไปปฏิบัติ ที่นี้ใครมาถือศาสนาต้องใช้ปัญญาทั้งนั้น ๆ ใช้ถึงวันตายมันก็ได้ ไม่ได้ เพราะไม่ใช่ขั้นของปัญญาขั้นนั้น ก.ไก่ ก.กา ยังไม่ได้ ไปฟาดเอาดอกเตอร์ ใครเชื่อถือได้ยังไง

แต่ใครจะเชื่อหรือไม่เชื่อถือก็ตาม หลวงตาบัวก็เป็นดอกเตอร์นะ หลวงตาบัวไม่ได้เรียนอะไรเลย เขายกหลวงตาบัวเป็นดอกเตอร์ แต่หลวงตาบัวไม่ได้เป็นบักกับดอกเตอร์นี้ นะ ฉะ แต่เวลาจะอวดอวดเร็วนะปั๊บปั๊บ นี่ใครอยากจะทำหลวงตาบัวเป็นเจ้าของเจ้าคุณอยู่บนนั้นนะ ดอกเตอร์ก็อยู่บนนั้นนะ เราก็พูดได้สบาย แต่เราไม่มีอะไรกับสิ่งนั้น แต่นั่นถือจริง ๆ ว่าศาสนาที่ใช้ปัญญา ใครมาเอะอะก็จะให้ใช้ปัญญา เด็กอมมือจะใช้ปัญญายังไง ธรรมะขั้นนั้นสมควรแก่ธรรมภูมินั้น ๆ ก.ไก่ ก.กา ยังไม่มีจะไปเอาดอกเตอร์ได้ยังไง พวกกันเข้าใจไหมล่ะ เอาละ พูดไปพูดมาก็เหนื่อยแล้ว

โยม ปัญหาครับ กราบเท้าพ่อแม่ครูบาอาจารย์ที่เคารพอย่างสูงยิ่ง กระผมขอความเมตตาปัญหาที่เกิดในการปฏิบัติดังนี้ เมื่อปฏิบัติลงไปจิตรวมลงแล้ว ทุกขเวทนาที่เกิดขึ้นเกิดขึ้นอย่างรุนแรง จิตก็ถอนออก ก็ได้กำหนดลงไปใหม่ ย้อนหน้าย้อนหลัง ย้อนเข้าย้อนออก จิตพุ่งไปจนกายแตกสลายไปต่อหน้าต่อตา จึงย้อนเข้ามาพิจารณา ทุกข์ดับ จิตวางและกำหนดรู้ในเวทนา ต่อมาก็ถอนทุกข์ออกจากใจ ย้อนมาดูจิตรวมลงไปในที่สุด ทุกขเวทนาเกิดขึ้นอย่างรุนแรงมาก แล้วก็ย้อนมาดูจิตอีก ย้อนดูทุกขเวทนา ปรากฏว่าเป็นเหมือนใช้มือจับก้อนทุกขเวทนา แล้วค่อย ๆ ดึงออกจากกาย แล้วทุกข์ก็ดับ แต่ก็ยังเห็นเวทนาอยู่ ในที่สุดทุกขเวทนาเกิดขึ้นอย่างรุนแรงมาก จิตก็ถอนออกมาแล้วแพ้อย่างราบคาบ จึงขออุบายจากพ่อแม่ครูบาอาจารย์ ขอคำแนะนำว่า อยากจะให้มันสิ้นสุดลงไปเสียที่

เพราะพิจารณาแต่ละครั้งซุลมุนวุ่นวาย ทั้งทุกข์ ทั้งเหนื่อยทั้งเพลีย พิจารณายังไงก็แก้ไม่ตก มันเหนื่อยมาก ต่างกับการทำงานอย่างอื่น

หลวงตา เมื่อพิจารณาถึงขั้นหมอบราบกับเวทนา มันก็เป็นได้ แต่ถ้าพิจารณาแยกแยะออกไปไม่หยุด คือแยกแยะเรื่องทุกข์เรื่องกายตั้งเขาพิจารณา ถ้าเขาพิจารณาไม่หยุด ทุกข์มากเท่าไรยิ่งพิจารณา แยกแยะธาตุขันธ์ พวกเส้นเอ็น กระดูก ตับไตไส้พุง กับทุกข์ กับใจ แยกกันอย่างที่พิจารณานั้นแล้ว สิ่งเหล่านี้จะพ้นไปไม่ได้ที่จะไม่ดับ ดับพริบหมดเลย ที่นี้จิตก็แนวเลยที่นี้ นี่ละที่ว่าเลิศอันหนึ่ง เลิศในขั้นนี้ทั้ง ๆ ที่มีกิเลสอยู่ ลงสักแต่ว่าปรากฏ ปรากฏก็เหมือนกันในจิต อันนี้เขาพิจารณายังไม่ถึงยังไม่รอบ เขายอมตายเสียก่อน เขาก็เลยยังไม่ตาย เป็นนักแพ้อยู่แน่แหละ ไม่ชนะ แพ้เวทนา พิจารณานั้นถูกต้องแล้ว ถ้าแยกส่วนของเวทนาออกอยู่ไม่หยุดไม่ถอยแล้วจะผ่านได้ ให้ถือความมั่นใจอย่างนี้นะ ผ่านได้ เรื่องเหล่านี้จะเห็นสภาพของมัน ว่าออกไปจากอาการของจิตผู้ไปหมายอย่างเดียวเท่านั้น

คนตายแล้วไม่มีทุกข์ เผาไฟไม่มีอะไร ออกจากอาการของจิตไปลุ่มหลงกับสิ่งนั้น จึงถอยเข้ามาบีบบังคับตัวเองถึงล้มราบคาบไปเลยไม่เป็นท่า ถ้าอันนี้หมุนตัว ให้พิจารณาตามความสัตย์ความจริงของทุกขเวทนา ของกาย ของจิตแล้ว จะรู้ตามความเป็นจริง พอพูดอย่างนี้เราเข้าใจทันทีเพราะเราเคยผ่านมาหมดแล้ว เอ้าว่าไป

โยม ก็เหมือนอย่างที่หลวงตากล่าวแล้วครับ เขาบอกเขาสู้กับมันจนเหนื่อย เขาว่ามันหนักกว่าการทำงานทั่วไป จนบางครั้งท้อ อยากจะทำแต่ความสงบอย่างเดียว

หลวงตา อยากสงบก็ไม่สงบถ้าอยากแบบนี้ ถ้าพิจารณาตามเหตุการณ์ของมัน มันทุกข์เท่าไร เอ้า ดูตัวทุกข์ เอาจิตนี้ดูตัวทุกข์ แล้วแยกมาดูจิต จิตดูทุกข์ ดูกาย อะไรมันเป็นทุกข์ เวลาแยกไปแยกมานี้เป็นปัญญา แล้วมันจะแยกส่วนต่าง ๆ ของมัน กายก็เป็นกาย เป็นความจริงอันหนึ่ง ทุกข์เป็นทุกข์เป็นความจริงอันหนึ่ง จิตก็เป็นความจริงอันหนึ่ง แยกกันแล้วต่างอันต่างจริงนี้เข้าใจหรือ นี่ผ่านได้ แล้วคำว่าผ่านได้ คือว่าจิตสงบได้เลย ถ้าอยากให้สงบเฉย ๆ ไม่สงบ ถ้าพิจารณาโดยเหตุโดยผลนี้ อยากไม่อยากก็เป็นธรรมดาแล้วสงบได้ นั้น เข้าใจหรือ ความอยากเป็นกิเลส อยากไม่ทำงาน อยากได้เงินหมื่นเงินแสนแล้วไม่ทำงาน ก็ตัวมันจนตัวนั้นเข้าใจไหม จนที่สุดคือคนขี้เกียจขี้คร้านแต่อยากเป็นเศรษฐีคือคนจนคนนี้แหละ เอ้า ว่าไป

(โยมชาวอินโดนีเซีย กราบเรียนถามปัญหาภาวนา)

ผู้กำกับ เขาภาวนาแล้วปรากฏว่าเป็นมนุษย์ตัวเล็ก ๆ บินมาหาที่กุฏิเขา หลังจากนั้นก็พิจารณาตัวเล็กลงไปอีก ๆ เล็กนิดเดียวเลย เขาก็จุดไฟเผา เผาก็ไม่ตาย เอาไปใส่ครกตำอีกก็ไม่ตาย

หลวงตา เอ้า ว่าไป อุบายวิธีพิจารณาภาวนาเป็นอย่างนั้นละฟังเอา

โยม พอไม่ตายก็มีจดหมายมา เขาอ่านจดหมายครับ พออ่านจดหมายแล้วมีเสียงจากข้างบน

ผู้กำกับ เขาบอกว่า เสียงจากข้างบนบอกว่า เห็นไหมรู้ไหม

หลวงตา พออ่านจดหมายแล้วอย่างนั้นหรือ

ผู้กำกับ ครับ ๆ อ่านจดหมายแล้วเสียงจากข้างบนลงมาว่า บอกว่า เข้าใจไหม

หลวงตา เข้าใจไหม เอ้า ว่าไป

ผู้กำกับ เห็นไหม เข้าใจไหม รู้ไหม เต็มต่อไปทำอะไรได้ พูดอย่างนี้

หลวงตา เอ้า ว่าไป ต่อไปทำอะไรได้มันก็มีแง่อยู่ ถ้าทำอะไรก็ได้ อย่างนั้นก็แน่นอนไปเลย ถ้าอะไรได้มันทำไม่ได้ก็มีใช้ไหมละ เอ้า ว่าไป ใจเื่อนไป ทำอะไรได้

ผู้กำกับ พอภาวนานี้เหมือนไฟฟ้าเข้ามาในร่างกาย มาที่ท้องก่อนแล้วที่หน้าอกแล้วก็ไปบนศีรษะทุกส่วนนั้นเต็มหมด เหมือนไฟฟ้าเข้าไปในตัวนี้เต็มหมด

หลวงตา ไฟฟ้า

ผู้กำกับ เหมือนไฟฟ้าครับ แรงไฟฟ้านะครับ เข้าที่ท้องเต็ม หน้าอกก็เต็ม ศีรษะก็เต็ม

หลวงตา เต็มด้วยไฟฟ้า แล้วไฟฟ้ามันแสดงอะไรบ้าง มันแสดงแสงสว่างหรือความร้อนอะไรบ้าง

ผู้กำกับ ร่างกายเหมือนถูกไฟฟ้าช็อตครับ เลยกราบเรียนถามว่าทำไมถึงเป็นแบบนี้บ่อย ๆ เป็นแบบเหมือนถูกไฟฟ้าช็อตนั้นละครับ

หลวงตา มาตั้งแต่นั้นนะ ตั้งแต่เด็กหะเข้ามา เด็กตัวขนาดเล็ก ๆ ๆ

ผู้กำกับ เล็กลงไปอีก เขาก็เอาไฟเผา ไฟเผาก็ไม่ตาย

หลวงตา คือว่าคำว่าเด็กว่าเล็ก ได้แก่กำเนิดของจิตวิญญาณไปถือเอาตรงนั้นตรงนี้ เล็กก็มีใหญ่ก็มี เช่น เป็นช้างก็มี ราชสีห์ก็มีเข้าใจไหม เป็นหนูก็มี เป็นมดเป็นแมงก็มีล้วนแล้วแต่ออกจากจิตดวงนี้ ที่นี้เอามามากมันก็ไม่ตาย มาโขกมาทุบอย่างนี้มันก็ไม่ตายเพราะจิตนี้ตายไม่เป็น ส่วนอันนั้นมันจะพังไปก็พังไป จิตนี้ไม่ตายเข้าใจไหม ที่มาโขกมาสับเข้าใจไหม จิตนี้ตายไม่เป็นจะเป็นร่างไหนก็ตาม มาในร่างไหนจิตก็เป็นเจ้าของมาในร่างนั้น ใน

ร่างอันนั้นนะ ถ้าทุบลงไปนี่สมมุติว่าตายอย่างนี้ก็ยังมีแต่ร่างมันตาย แต่จิตมันก็ออก ร่างไหน ๆ จิตไม่ตายทั้งนั้นความหมายว่าอย่างนั้น มันมีทุกแบบในร่างของจิตที่เข้าไปอาศัยเข้าใจ เหนอ มีทั้งมดทั้งแมงเหล่านี้ จิตอยู่ในนั้นทั้งนั้น เอ้า แล้วมีอะไรอีก ที่มันไม่ตายให้เข้าใจ เอาไว้ว่า จิตอยู่ในนั้นมันไม่ตาย ให้ถือเอาอันนั้น

ผู้กำกับ ทีนี้เรื่องไฟฟ้าละครับ ไฟฟ้าที่เข้าร่างกาย แน่นที่ท้องแน่นที่หน้าอก แน่นที่ ศีรษะ แล้วก็มีการเหมือนกับโดนไฟฟ้าช็อต มือสั่น

หลวงตา นี่ละกองทัพใหญ่ของกิเลส เป็นไฟฟ้าเข้ามา ช็อตเราดีไม่ดีหงายหงายไป เข้าใจไหม

โยมอินโดนีเซีย เป็นอย่างนี้ตลอดเลย

หลวงตา เป็นยังไงก็ให้มันเป็นซิ มันจะเป็นของมัน ยังไงจิตนี้ไม่ตายก็บอกแล้วตะกี้ นี้ จิตนี้จะเป็นตัวรู้ตัวเห็นสิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามาแสดงในตัวเอง จิตนี้ไม่ตายเรายันอันนี้เอาไว้ ให้พิจารณาสิ่งเหล่านั้นที่มันมาเปลี่ยนแปลง มาแบบนั้นแบบนี้ ตัวนี้จะรู้หมดทุกแบบเลย เข้าใจไหม นี่ละโลกทั้งหลายเป็นอย่างนี้ ไม่แน่มั่นนอนเป็นอย่างนี้ ให้ลงในกฎ อนิจจัง สิ่งที่มีมันแน่คือ ความรู้ ให้รู้ให้เห็นให้หมดสิ่งเหล่านี้เกิดดับ ๆ ลงไปเข้าใจเหอ เอาแค่นี้ เสียก่อน ไม่ให้มากกว่านี้ พอเข้าใจเหอ

โยมอินโดนีเซีย เข้าใจ เดี่ยวเอาเทปไปฟังอีกทีหนึ่ง

ผู้กำกับ เวลาเขานั่งฟังหลวงตาเทศน์อยู่นี้ครับ ไม่มีอย่างอื่นมีแต่เสียงหลวงตาเข้าไประหว่างกลางอกอย่างเดียว

โยม เหมือนกับน้ำใส่ขวด

ผู้กำกับ เสียงมาอยู่ที่กลางอก เหมือนเอาน้ำนี้กรอกลงไปขวดเสียงอย่างอื่นไม่มี หลวงตา นั่นละ การฟังเทศน์จึงได้บอกเสมอว่า เทศน์ทางภาคปฏิบัตินี้เป็นหลัก ใหญ่ นะ พอท่านเริ่มเทศน์นี้ จิตเราจะไม่ต้องส่งไปหาผู้เทศน์ ส่งไปหาอะไรก็ตามให้เอาสติ จ่อเข้ามาหาจิตนี้ รออยู่นี้เปิดแล้ว พอเทศน์บิ๊บจะเข้านี้เลยไหลเข้านี้ทั้งหมดเหมือนอย่าง ตะกี้ นี้ คือเข้ามาอยู่ในนี้หมด เทศน์จะเข้านี้ ๆ แล้วกล่อมจิตให้สงบ ๆ เรื่อยด้วยการเทศน์ เพราะฉะนั้นการฟังเทศน์ทางภาคปฏิบัติจึงสามารถทำให้รับมรรคผลนิพพานได้ ท่านแสดง ไว้ในธรรมก็มี ๕ ข้อ ท่านแสดงไว้กลาง ๆ อันนี้จะเข้าภาคปฏิบัติเพื่อไปแจ้งตัวเองได้เข้าใจ ใหม คือ

๑. ผู้ฟังยอมได้ฟังสิ่งที่ยังไม่เคยได้ยินได้ฟัง

๒. สิ่งที่เคยฟังแล้วแต่ยังไม่เข้าใจชัดยอมเข้าใจชัด

๓.จะบรรเทาความสงสัยเสียได้

๔.จะทำความเห็นให้ถูกต้องได้

๕ จิตผู้ฟังย่อมสงบผ่องใส นี่จุดสุดท้าย

นี่จากการฟังนี้ท่านว่าไปกลาง ๆ ผู้ฟังจากภาคปฏิบัติจะเข้าใจเองแจ่มของตัวเองได้ เป็นลำดับทุกชั้นเลยละ เพราะคำว่าเข้าใจ เข้าใจยังงั้นมันซึ่งไปโดยลำดับภายในใจ ท่านว่าเป็นกลาง ๆ ว่าเข้าใจ เข้าใจอะไรบ้างมันแตกแขนงออกไป เข้าใจหรือ ที่ว่าจิตผู้ฟังย่อมสงบผ่องใส สงบมีหลายชั้นเข้าไปเรื่อย ๆ ผ่องใสก็เหมือนกัน ความสงบมากเท่าไร ความผ่องใสความสว่างกระจ่างแจ่มมันจะออกของมัน แต่พูดเพียงสงบผ่องใสเท่านั้นเข้าใจไหมล่ะ ผู้ปฏิบัติมันจะเป็นเอง นี่การฟังเทศน์อย่างนี้ดี ถึงจะเทศน์ทางปริยัติก็ตามเราไม่ไปสนใจนั้น เราเอาเสียงนั้นมากล่อม เสียงนั้นเป็นเสียงธรรมกล่อมใจ ใจก็สงบได้ตามขั้น ถ้าเป็นภาคปฏิบัติสงบได้จริง ๆ เข้าใจหรือ เอ้า มีเท่านั้นละ วันนี้พูดเพียงเท่านี้ก่อนนะ วันนี้ก็เป็นกัณฑ์ใหญ่เหมือนกันเทศน์นะ มีอะไรอีกล่ะ ยู่อยู่ตลอดเวลา

โยม(กราบเรียนเรื่องภาวนา) โยมปฏิบัติมาพຽนนี้ได้ ๑๐ วันแล้ว ปฏิบัติคืนที่ ๓ ภายพิงตลอดเลยหลวงตา ภายมันพิงออกแล้วที่นี้ก็ไฟมันลุกที่กระตຽก มันถูกต้องไหมเจ้าคะ

หลวงตา ถูก อย่างนั้นถูก จิตได้ดูเรื่องไฟเผาตัวเองนั้นละเป็นธรรมแท้ละ เข้าใจหรือ เอ้า พิจารณา มันจะเผาขนาดไหนให้มันเป็นเถ้าเป็นถ่าน จิตจะเป็นเถ้าเป็นถ่านไปด้วยไหม จิตไม่มีคำว่าเถ้าว่าถ่าน ยิ่งจะสว่างกระจ่างแจ่มจากสิ่งเหล่านี้เป็นหินลับปัญญา เข้าใจไหม คนตาย คนแก่ คนชรามาอย่างนี้เป็นหินลับปัญญา ๆ ให้คมกล้าเข้าไปโดยลำดับคล่องตัวไปโดยลำดับ เข้าใจหรือเปล่า ท่านจึงให้อาศัยพิจารณาเหล่านี้ซึ่งเป็นหินลับปัญญา ลับความรู้ความเห็นของเราให้สว่างกระจ่างแจ่มไปโดยลำดับจากการพิจารณาเหล่านี้ เตือนเราเรื่อย ความเป็น ความตายมาเตือนให้เรารู้ตัว หดเข้ามา มันตายอย่างนั้น มันชำระดูอย่างนี้ รู้เข้ามา ๆ ต่อไปก็ชำนาญเข้า ๆ กลายเป็นหินลับปัญญาไปหมดเข้าใจ เอาละ เอาแค่นั้นมีอะไรอีกล่ะ

โยม คืออยากจะถามหลวงตาสักหน่อยว่า ถ้าต่อไปมันเห็นอยู่อย่างนั้นแล้วก็เราจะเปลี่ยน

หลวงตา ต่อไปมันเป็นยังงั้นให้พิจารณาในปัจจุบัน มันจะต่อไปไม่ต่อไป เรื่องมันเป็นมายังงั้นจิตนี้เป็นปัจจุบันตลอด มันจะรู้ของมันอยู่ตลอด

โยม อย่างภาวนาแล้วต่อมันจะลຽกอยู่อย่างนั้นเรื่อย

หลวงตา ลูกไม่ลูกก็ช่าง ให้พิจารณาปัจจุบัน มันลูกหรือไม่ลูกจะรู้เองจากผู้ปฏิบัติ
เข้าใจหรือ เราปฏิบัติเราเห็นอย่างนี้ เราพิจารณาดู มันเป็นอย่างนี้ให้มันรู้ จิตเป็นผู้รู้ผู้ดู
อาการใดแสดงขึ้นมาให้รู้ ๆ ถอยเข้ามารู้ตัวเองตัวนี้ไม่ตาย ดูตัวนี้ตัวมันเปลี่ยนแปลงเพื่อ
เป็นหินลับปัญญาให้เราฉลาด สิ่งที่มีหมองภายในใจมันจะค่อยกระจ่างแจ้างออก เปิดออก
ๆ ให้รู้เข้าไปโดยลำดับนะ เข้าใจละเอาละเท่านั้น อย่าไปคิดคาด อดีต อนาคตเป็นอย่างนี้
ขึ้นมาให้พิจารณาตามปัจจุบัน เอาละพักเสียก่อนวันนี้เหนื่อยแล้ว

ชมการถ่ายทอดสดทั่วโลกทุกวัน ได้ที่
www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th